

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.
Concure, inserțiuni și taxele de abonament se trimit administrațiunii și tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-ȘCOLĂȘTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Religiositatea în războiu.

De: Dr. I. Felea, preot militar (pe front).

Unele constatări interesante se pot citi în revistele și ziarele străine pe tema aceasta. La noi însă aproape nimic. Deși și preoții noștri militari — fără de a fi măiestrii ai condeiului — ar fi putut face un foarte bun serviciu în privința aceasta pe seama colegilor de acasă. Căci în viața pastorală din tabără obvin astfel de momente și scene religioase, cari la tot cazul merită a fi cunoscute și de cei de acasă.

Trist! dar adevărat e că, a trebuit să vină războiul cu nenumăratele-i năcazuri peste capul nostru, spre a ne trezi din letargia și indolența religioasă în care căzusem cu toții inteligenți și popor! Noi, cari înainte cu două trei decenii eram religioși până la bigotism, iată-ne de-odată balansând cu grația pe panta decadenței religioase. Începusem a ne înstrăina tocmai de aceea-ce ne susținuse mai mult ca „națiune“.

Eu unul însă cred — împreună cu mulți — că, din acest războiu precum multe popoare, așa și națiunea noastră va eși regenerată. Numai cât o Doamne! mult ne va costa aceasta „îndreptare“!

*

Să încep cu *serviciul divin* campestru. — Nu cred să greșesc afirmând că, cele mai solemne momente religioase din viața mea le-am simțit și gustat la aceste ocazii. — Un altar improvizat sub câte un pom, de cele mai multe ori într'un loc mai scutit, e biserica noastră. Pe frontul rusesc locul acesta îl alegeam înainte de seceriș cam de regulă printre holdele cu grâu și cu săcară înaltă de un stat de om. Aici peregri-nează trupele noastre, cu dorința arzătoare și cu sufletul sfârșit, de a ascultă — de multe ori pentru întâia dată dela începutul războiului! — iar o „slujbă“ ca acasă în satele modeste de prin munții și câmpia ardeleană. Peregrinajul acesta e destul de complicat, fiindcă dușmanul îndatăce observă cea mai mică mișcare, începe activitatea monstruoasă a tunurilor spre dosul frontului nostru. Ajunși la locul de rugăciune, soldații respiră mai ușor. Descoperindu-și capetele cu ochii pironiți spre icoana Mântuitorului, care atârna de-asupra altarului, cu deosebită evlavie își face apoi fiecare obicinuita cruce. Unii întreabă dacă părintele acesta este de legea lor, căci nu le vine a crede că vor mai auzi odată iar slujbă românească. La răspunsul afirmativ al cantorului, numai ce-i vezi unul câte unul — mai ales pe Maramurașeni — apropiindu-se cu sfială de altar și rugându-mă: „Sfințite Părinte! aș voi să dau o slujbă de mulțămintă Bunului Dumnezeu“. Altul: „Die părinte, și eu plătesc două slujbe, una pentru mine și alta pentru familie“. Apoi sărutând darul oferit și suspinând cu ochii plini de lacrimi mă privește tîntă: „de doi ani părinte... și m'a ferit Dzeu și acum văzând pe cinstitul părinte, îmi pare că-mi văd familia și satul meu!“

Atunci câte-unul mai cărturar scriu numele tuturor celor-ce doresc să fie pomeniți. Destinarea adevărată a acestor contribuiri o află ei apoi la finea liturghiei în predica ocazională, de care după puțină nu-i lipsesc niciodată. Cei mai mulți să n'înțelege că n'au auzit de obșteasca instituțiune, a cărei bază a pus-o iarna trecută vrednicul nostru Consistor sibian în frunte cu fericitul Mitropolit Meșianu. Deci iată ocaziunea cea mai potrivită de a le vorbi despre înființarea „Orfelinatului“ ce se va zidi cu ajutorul lui Dzeu pe seama orfanilor neamului nostru rămași pe urma războiului... Negreșul trebuie să fii soldat, pentru că prin numita predică să poți șterge șiroaiele de lacrimi ce se strecoară pe obrazul acestor eroi, ba încă să le întărești și inimile, făcându-i veseli și nepăsători de moarte — în conformitate cu rânduielile militare. Și toluș! aceasta succede atât de frumos! Știți de ce? Pentru că cuvintele acestea sunt rostite de „părintele“

Câte-odată iau parte și ofițeri de alte confesiuni la serviciul nostru divin, cari nu pot din destul admira ritul sumptuos al bisericii noastre. La o astfel de ocaziune un înalt ofițer, care petrecuse timp mai îndelungat între Români mi-a zis: „Îmi place mult să iau parte la serviciul D-Voastră divin, căci soldatul român e recunoscător și viteaz, mai ales când vede că ofițerii se interesează de el“. Bună impresie a făcut faptul că, acest vice-colonel, carele tocmai așteaptă porunca se plece cu regimentul în linia de luptă, îndată-ce am sosit în ziua „Nașterii sftului Ioan Botezătorul“ și i-am împărtășit dorința că voiesc să țin un serviciu divin pentru ai mei, însuș m'a însoțit și în persoană a comunicat soldaților „părintele a venit să vă țină sfta slujbă“. Rezultatul a fost la aceasta ocaziune au participat și mulți soldați de altă confesiune. Notez că aceștia vin foarte bucuroși la slujba noastră, mai ales când avem câțiva cantori buni.

*

Deosebită atențiune merită *mărturisirea* și *împărtășirea* cu *sfta Cuminecătură* a ostașilor pe front. Căci o mare prăpastie am putut observa între spovedania pe câmpul de luptă și d. e. între ceea ce obicinuiesc a o face — cel mult odată pe an în postul mare — credincioșii noștri din părțile bănățene și ungurene. Întâia dată când am ascultat mărturisirea făcută de credincioșii mei într'un sat frunțas din părțile acestea, — ca fiu de preot ardelean — am încremenit la observarea indispoziției sufletești a penitenților de a face o mărturisire cât de cât completă. Am aflat apoi și dela alți preoți sărguincioși că e aproape imposibil de ai putea face penitenți. Partea cea mai mare a acestora vine la spovedanie numai din obicei și spre a primi sfta Cuminecătură cu eludarea aproape totală a cerințelor prescrie de biserica noastră în privința acesta. Nu înțelegem apoi frica credincioșilor de a nu fi vădiți be păcatele mărturisite!

O mare scădere pentru instrucția ce are duhovnicul a o face în scaunul mărturisiri este și nepotrivirea timpului. În unele părți ale diecezei arădane credincioșii sunt obicinuiți — dar unii duhovnici nici nu-și prea bat capul de a schimba așa un obicei stricător de suflete (să înțelege foarte comod pentru unii din noi!) — de a se prezenta la spovedanie numai duminica între utrenie și liturghie dela oarele 8-9. Iar tu părinte-duhovnice pune-te atunci și fă-ți datorința după cea mai bună conștiință, mai ales când ai de spovedit cu sutele. Să înțelege că sunt unii dintre noi, cari eserecitate această funcțiune spirituală într'un mod brilliant! Până aci despre cei de acasă, cler și credincioși. Tema e atât de esențială încât — să fie cu iertare — dacă am trebuit se fac amintire și de o specie a celor dintâi.

Dar deși au fost și vor mai fi încă și acum astfel de oameni pe acasă, aici însă ei sunt cu totul altcum. Mai înainte nici nu credeam că ar putea fi aceștia capabili de atâta umilință înaintea lui Dumnezeu. Însă plinitu-s'a cuvântul sfei Scripturi năcazul îl face pe om umilit. Îndată după sosirea mea aici — ca preot la divizie — după primul serviciu divin am fost din toate părțile obsediat de bravii noștri soldați cu rugarea: „Ne-am spovedit părinte! Că nici nu ne-am cuminecat nu mai știu de când“. Dar și în privința asta Maramurășeii — pe lângă toată sărăcia lor atât materială cât și sufletească — stau mai bine ca cei de care făcui amintire mai sus. E un adevărat deliciu sufletesc pentru duhovnic — și o mare mulțămire am simțit și eu — ascultând mărturisirea lor cea din toată inima și deci vrednicia de iertare. Sunt sigur că păstorul cel vecinic a primit jertfa lor, „duhul umilit, inimă înfrântă și smerită“, carea „Dumnezeu nu o va urgisi!“ Cu adevărat mărturisirea lor culminează în Doamne „ne-am făcut“, căci „nu este întru mine loc cuvințios“. La liturghiile când se împărtășesc ei am înțeles atât de bine iar vorba psalmistului: „Veseli-se-va sufletul meu întru Domnul“.

Urmarea acestora e apoi că, soldații noștri împăcați fiind cu Dumnezeu și cu lumea, își împlinesc cu scumpătate mai întâi datorința față de patrie, iar timpul liber îl petrec în rugăciuni și contemplații religioase, exprimând aceasta atât de frumos și caracteristic cu deosebire în scrierile ce le trimit acasă sau pela cunoscuți. Ei sunt convinși că năcazurile războiului sunt trimise dela Dumnezeu pentru mulțimea fărărădelegilor noastre. Sângerează deci sârmanii — fără să cârtească — *cu pădejdeu într'un viitor mai fericit pentru urmași...* De aici se esplică liniștea lor sufletească de multe-ori când vorbesc de familia rămasă acasă, fiind-că ei sunt deja împăcați cu gândul de a nu mai trăi pentru sine.

Într'o zi după o luptă strașnică, o ordonanță mă chiamă la locul de ambulanță vecin—nemijlocit în dosul frontului ca se împărtășesc pe un creștin de al nostru. După zece minute sunt lângă targa de suferință alui Ioan Mariș. Îi prind mâna și-l agrăiesc. Viteazul care avea o împușcătură mortală în abdomen—deschise liniștit ochii și răspunde cuminte la întrebările mele. Rosti corect rugăciunile împărtășaniei.

Sfârșind ritualul, după ce-i dădui patrafirul să-l sărute și în curând apoi să-l îmbărbătez, cu glasul stâns, însă hotărât, îmi răspunse: „Cum va vrea D-zeu cinstite Părinte! Mie mi tot una. Acum sun pregătit la orice“. Apoi cu ochi spre cer. „Cel de sus va purta grijă și de familia mea!“... Mia fost greu să mă despărțesc de el... Mare fu însă mirarea medicilor —

cari așteptau afară — când le spusei de limpezimea cu care vorbise cu mine muribundul lor... Atunci îmi venise în minte cuvintele: „La D-zeu nici un lucru nu este cu neputință!“

*

Deoarece acestea le-am esperiat la fi, părinții și frații iubiți ai celor de acasă, pe cari îi doare inima de soartea noastră aici pe front, de aceea rog pe frații în Hristos de acasa se inziste la ocaziuni binevenite asupra acestor dispeziții religioase de aici, ca doar vor înțelege mai bine acum și cei rămași acasă fondul cuvintelor lui Isus: „Duh este D-zeu și celce l-se închină Lui să l-se închine cu duhul și cu adevărul“, aducându-le aminte și de conținutul profund al rugăciunii. „Celace în toată vremea și în tot ceasul în cer și pe pământ ești închinat și mărit Hristoase D-zeule...“ Deci nu numai acum când ape au ajuns la sufletul nostru — când suntem în aceasta mare primejdie — l-se cuvine lui D-zeu „toată mărirea cinstea și închinăciunea“, ci „totdeauna acum și pururea și în vecii vecii vecilor“.

La tot cazul numai astfel își va ajunge „biserica văzută“ scopul pentru care a întemeiat-o pe dânsa Mântuitorul lumii pe pământ!

Din activitatea pastorală.

Serisoare către un prețin.

De ziua numelui tău!

Mâne e ziua numelui tău, deci o zi de bucurie mare pentru tine. Vor veni să-ți gratuleze prețeni și cunoscuții cu fețe vesele și cu flori. Cunoscându-ți bine firea, știu, că vei privi pe gratulanți drept în ochi și ve cerca să vezi câți dintre ei i-ți urează în mod sincer zile fericite. I-mi aduc așa de bine aminte ce ziceai acum e anul când și eu am avut norocirea și fui de față la acest praznic familiar. „Curios lucru la ziua onomastică viu să-ți ureze zile fericite oamenii cari până la ziua aceasta peste tot anul ori te-au pițigat cu diferite chipuri ori chiar te-au împedecat cu munca la tot pașul. Cum nu pot înțelege oamenii aceștia, că e o ironie crudă să-ți dorească zile fericite cu gura și să-ți facă zile amare cu fapte lor“. E greu să și face bucurie de ziua onomastică unui om adânc și serios ca tine. Gratulați la modă nu pot să-i scriu, flori nu am să-ți trimit voi încerca deci pe cât mă vor ierta puterile să mă achit pe altă cale de datorința mea pretenească. A-și fi foarte fericit dacă scrisoarea mea va reuși să-ți verse în inimă vre'o câți-va stropi de veselie și de mângâiere. Te știu un om atât de treaz, atâta de muncitori și totuși neimpăcat cu viața. Câte zile sau macar câte ceasuri ai dori să le dedici cerințelor superioare ale sufletului și nu se poate pentru-că munca dură de toate zilele t-ți stă la spate cu biciul și te mână înainte tot înainte pe calea vieții spălăcite și sure. Ai ceti și tu din când în când o carte frumoasă, ai privi și tu la un tablou frumos ai ascultă și o leacă de muzică ai dori din suflet să vezi câte vre-un ținut admirabil și nu se poate“.

Așa crezi tu, eu însă sunt de părere că te-ai resemnat prea din vreme. Un om care a plecat la vârsta de 10 ani în lume zdrențuit și fără nici o para în buzunar și totuși a reușit să ajungă la o pâne destul de bună și să-și întemeieze o viață familiară atât de frumoasă, oameni de aceștia nu este iertat să-și necurățească sufletul cu scârbă de viață. Dacă soartea oarbă t-ți dăruiește o avere mare atunci prob-

lema e deslegată, dar dacă ești sărman ce se faci? Cheia aceasta este munca voioasă. Cruzimea vieții și imposibilitatea de a schimba vederile oamenilor, ar trebui să ne facă tot mai dârji, tot mai muncitori, tot mai puțin visători nebuloși și numai și resemnați. Munceste voios cu scrisul cu brațele și odată vor trebui să plesnească lanțurile sărăciei. Nu demult am ajuns în casa unei văduve bătrâne germane. Și cum sunt de obicei bătrânele după puțină vorbă mi-a istorisit întregul decurs al vieții sale. Mi-o spus cum i-a cules soartea pe rând bărbatul, apoi fetele și feciori la vrăsta cea mai frumoasă, grele, foarte grele pot fi singurătatea și nenorocirile pentru o femeie plină la vrăsta D-tale, observasem eu: Dară ști ce mi-răspus femeia: „Da Domnule bine vorbești, dară înzădar e omul trist și nefericit pentru că soartea e nemiloasă, *că te alege pe tine nu tu pe ia*. După ce am văzut că nu mai am pe nimenea pe lume m'am pus pe lucru, m'am făcut o grădiniță cu flori și așa astăzi am și eu pe cineva pe lume. După ce mi-am isprăvit lucrul zilei mă duc în grădiniță și plivesc, ud, leg și vindec și apoi florile să fac așa de fragede și frumoase. Zilnic am oaspeți cari vin să-mi admire grădinița și să-mi spună vorbe de mângâiere. Vedeti florile acestea mi-au gonit și singurătatea și tristețea.“ Și de fapt are drept bătrana căci verdețea și florile au o așa mare influință asupra sufletului nostru. Dar învățătura ce voiesc să o scot din cunoștință această nu este influința florilor asupra simțirii omenesii ci faptul ca o bătrână e în stare să aibă modalitatea cum să-și *mântuească sufletul* de boala disperării pe când noi tineri de astăzi suntem atât de puțini stăpâni pe sufletul nostru. Gândește bine foarte ori la căte plăceri superioare ești silit să renunți totuși mai ai destule. *Ești sănătos* și ai dat tu se mă vreedată ce comoră e sănătatea. Câți oameni nu ar renunța fără nici o părere de rău la toate rangurile și averile lor numai ca să poată gusta *arăși* din plăcere cea mai mare pe lume care se cheamă sănătate. Ești cel mai mare dușman al fericirii tale când prin eugetări triste i-ti micșorezi *sănă* atea. *Ești tânăr!* cu toate simțirile întregi și sănătoase ori cât de puține plăceri ai avea le poți gusta, dar când vei fi bătrân ori câte bogății și plăceri și-ar oferi viața numai poți gusta *nimic*. Ce mică e bogăția și toată mărirea pe pământ pe lângă tinărețe. Fi sigur că dacă ar fi cu puțință primul bătrân care l-ai întâlni pe cale ar schimba cu tine, și-ar da ție bătrânețea lui liniștită și și-ar lua *țineretea* ta cu toate mizeriile ei. Nimeni mai urât pe lume decât ca un tânăr să fie trist și descu rajat. „Voiesc și vei putea“ ție i-ți sună scumpă tinărețe.

I-ți câștigi pâinea de toate zilele pe seama ta și o familiei tale cu *sufletul curat!* Câți oameni sunt pe pământ cari pentru fieștecare *bucata de pâine* trebuie să-și deie o bucată din suflet. Ce fericire poate fi aceia să-ți fie stomacul plin, simțurile saturate de de plăceri și sufletul negru ca funingina. Vezi ce fericit și indestulit ai putea fi lu pe pământ pentru ce i-ți tulburi fericirea cu gânduri triste.

O vorbă și despre plăcerile superioare de cari tu nu poți avea darte ca oamenii din centrele culturale. Uite cu plăcerile superioare așa stăm, cred că vei admite și tu, *ai simț?* atunci plăcerile superioare le poți gusta pretutindenea. Poezie, frumseța, armonie vers și cântec sunt pretutindenea poate mai multe la sate decât la orașe, dacă ai simți le poți afla în tot locul. *Nu ai simț!* atunci toate sunt degeaba macar de ai cutriera pământul întreg frumsețele și plăcerile superioare au să rămână streine de sufletul tău.

Și eu știu că tu ai simț destul pentru plăcerile superioare, deci liniștește și fi sigur că și pe acolo unde ești tu e foarte multă poezie și frumseța de tot felul dar tu nici când nu și-ai dat silința să le vezi și să le zimți. Ziua ta onomastică dorește să se prefacă pentru tine într-o purcedere ve un nou drum al vieții plin de curaj plin de muncă plin pe sperată realizabile. Și gratulanții cei mai sinceri nu vor putea să-ți deie nici un strop de fericire dacă tu nu și-o câștigi singur eu sudoare feții tale. Mulți oameni plâng la bătrânețele zice un scriitor că nu au simț să se folosească tinărețea ci au scuturat-o pe drumul vieții fără a se gândi mai serios ca pe un buchet de flori frumoase. Dorește din tot sufletul meu ca tu să nu fi unul dintre aceștia ci bătrânețea ta fie un blând și frumos apus de soare după o zi, cerul senin și zimbitor.

Al tău pretin.

Aviz.

Direcțiunea seminarului gr.-or. român din Arad aduce la cunoștința elevilor din despărțământul pedagogic, că examenele supletoare și de corigență se vor ține între 16/29 Septemvrie și 23 Septemvrie (6 Octomvrie) în urmare cei interesați să se prezinte în persoană la direcțiune cel mult 15/28 Septemvrie dimineața la ora 8, pentru înregistrarea lor și isprăvirea lucrărilor pregătitoare.

ȘCOALA DE FETE DIN ARAD.

Aducem la cunoștință publică, că la școala civilă de fete din Arad nu se vor începe prelegerile la 1 Octomvrie precum se anunțase ci din pricină neprevăzută se amână pe timp nehotărit. După delăturarea piedecilor obvenite vor fi avizați părinții despre cele ce vor urmă. Onoratele oficii parohiale sunt rugate a comunica părinților cu fete la aceasta școala cele aici anunțate.

Anunț școlar.

La gimnaziul român gr.-or. din Brad pe anul școlar 1916/17 înscrierile se au început. Prelegerile se vor începe regulat în 1 Octomvrie 1916 st. n.

Brad la 16 sept. 1916.

Direcțiunea.

833 jughere de 1000 pământ în hotarul comunei **Cermei (Csermő)** jumătate teren arabil, cealaltă jumătate fâneață și pășune e de ezarendat cu începerea dela 1-ma Octomvrie a. c. pe un — eventual pe mai mulți ani consecutivi.

Ofertele sunt a se adresa până în 25 Septemvrie a. c. la

Consistorul gr.-or. român din Arad.

Nr. 20 E. G. B. 1916.

Concurs.

Se publică concurs pentru 2 stipendii de 400 coroane anual din fundațiunea Elena Ghiba Birta pentru anul școlar 1916/17 cu termenul de 4/17 Octombrie a. c.

Îndreptații la aceste stipendii sunt în prima linie rudeniile testatoarei, iar recurenții neînruțiți, de religiuinea gr.-or. rom. din comitatele Arad, Bihor, Bichiș și Cenad numai atunci să primesc, când lipsesc competenți dintre rudeni.

Recurenții au să-și înainteze cererile lor la adresa Comitetului administrativ al fundațiunii Elena Ghiba Birta în Arad, provăzute cu timbru de 1 cor. și instruite cu următoarele documente originale ori copii autentice:

1. Extras din matricula botezaților, provăzut cu clauzula parohului local, că și de prezent aparține bisericii gă.-or. române.

2. Rudeniile mai au să adnezeze și informațiune familiară, prin care pot să dovedească, că sunt înruțiți cu testatoarea.

3. Atestat de paupertate dela dirigătorul competentă, cu date pozitive despre starea materială a părinților și a recurenților. Acest atestat să fie confirmat prin subscrierea parohului local.

4. Testimoniu școlastic, că au absolvat cel puțin școala elementară cu succes, iar aceia, cari au ascultat dejă cursuri la vre-o școală medie sau academie respective universitate, să dovedească, că au câștigat astfel de testimoniu, în-cât pot trece în cursurile superioare.

5. Certificat medical despre starea sanitară.

6. Dacă recurentul a întrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic, unde a fost și ce purtare a avut.

7. Recurentul să arete specialitatea, la care, locul, unde are să urmeze studiile, precum și dacă are ori ba alt stipendiu. Pentru cazul, că recurentul ar fi înscris dejă la vre-un institut de învățământ, aceasta să o dovedească prin certificat dela direcțiunea respectivului institut.

8. Fiecare stipendist este obligat, ca după terminarea studiilor să asigure comitetul administrativ, că îndată ce își va ajunge scopul dorit și îi va permite starea materială, va depune pentru totdeauna 50 coroane pentru augmentarea acestei fundațiuni.

9. Petițiunile lipsit de condițiunile de mai sus, ori sosite după termenul de concurs, nu se vor lua în socotință.

Arad, la 30 August (12 Sept.) 1916.

Pentru comitetul administrativ al fundațiunii
Elena Ghiba Birta:

IOAN I. PAPP,
Episcop.

Concurs.

Pentru vacantul post învățătoresc — cantoral din Topa de sus comitatul Bihor, protopopiatul Beiuș să scrie concurs cu următoarea dotațiune:

1. Cvarțir liber cu grădină.
2. Dela comuna bisericească 600 cor.
3. Lemne 12 metri din care se va încălzi și școala.
4. Stoale: dela mort mic 1 cor dela mare 2 cor.
5. Ajutorul dela stat până de prezinte nu e în curegere.

Reflectanții la acest post în termen de 30 de zile au a se prezenta vre-o dată la sfânta biserică în comuna Topa de sus, ear recursele lor adresate com. parohial să le înainteze of. prot. în Beiuș.

Dat în ședința com. par. ținută la 28 august 10 sept. 1916 în Topa de sus.

Vasilie Papp,

adm. par. preș. com. par.

Indiscifrabil

not. com. par. adhoc.
paroh în Corboști.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. ppsc

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci-cantorale din Săud (Bihor, ppiatul Vășcăului se scrie concurs cu termen de alegere 30 zile dela prima publicare pe lângă următorul beneficiu.

1. În număr 400 cor.
2. Venite cantorale 60 cor.
2. Pentru conferință 6 cor.
2. Pentru încălzitul salei de învățământ 10 metri lemne transportate în curtea școlii.
5. Intregirea dela stat e asigurată cu rezoluția ministerială Nr. 162063/913.
6. Locuință și grădină de legume.

Reflectanții la aceasta stațiune se vor prezenta în termen regulamentar poporului de aici, având a-și înainta recursul instruit cu documentele necesare în calea oficiului ppresbiteral al Vășcăului în Cusuiș (Köszvényes p. u Kisszedres).

Comitetul parohial.

În conțeldgere cu: *Vasilie Nicoruția*, zicar ppsc.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci din Seprös (Șepreuș) să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele la acest post sunt:

1. În bani gata: 100 coroane.
2. 8 jughere pământ cu drept de pășunat a cărui venit după detragerea dării care are a o suportă alesul, — face 200 coroane.
3. Locuință cu grădină.
4. Spese de conferință și scripturistică 40 cor.
5. Dela înmormântări 2 cor.

Celales are a conduce strana fără altă remunerațiune.

La acest post reflectanții fără ani de servit să preferează. Pentru orintare comitetul parohial aduce la cunoștința celor interesați, că întregirea salariului conform legilor esistente să vor cere dela stat. Recursele ajustate cu documentele recerute sunt a se înainta P. On. Oficiu protopopesc gr.-or. rom. Borosjenő, — iar reflectanții vor ave a să prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfta biserică spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Comitstul parohial.

în conțelegere cu: *I. Georgia*, ppresb. tractual insp. școl.

—□—

3—3